

melig klart affattet, og hvorefter der maa holdes Forsamlinger efter Kl. 4. Efter § 6 i nærværende Lov maa der kun holdes Forsamlinger paa Folkekirkens Helligdage, forsaavidt Gudstjenesten ikke derved forstyrres. Men hvad vil det sige at „forstyrre Gudstjenesten“? Dette kan fortolkes paa mange forskjellige Maader, saa allerede af den Grund forekommer det mig ikke at være anbefalelsesværdigt at vedtage en saadan Bestemmelse. Desuden kan man, naar man vedtager denne Paragraf, vanskelig undgaa at komme ind paa flere af de kirkelige Spørgsmaal, der vedrøre dette, men det er hverken ønskeligt her at komme dybt ind paa Valgloven eller Valgretsbestemmelserne eller kirkelig Lovgivning, og da der under alle Omstændigheder ikke er Tid dertil, er det bedst at lade §§ 5 og 6 gaa ud og tage de andre Paragrafer, der virkelig betegne et godt Fremskridt for Arbejderne. Ganske vist, der er Mange, som fremdeles ere undtagne fra Loven, der er Vandarbejderne, undtagen forsaavidt de arbeide i Fabrikker og Meierier. Jeg gaar ud fra, at Meierier maa absolut falde ind under denne Lov, dog at Andelsmeierier og Eignende maa komme til at høre til dem, som blive undtagne ved Bestemmelsen i § 3, da de høre til de Virksomheder, der ikke kunne standses. Altsaa fra et arbejderbestyrelsesvenligt Standpunkt er det, jeg tror, vi skulle tage det, vi kunne faae, og som den høitærede Justitsminister gaar ind paa. Naar den høitærede Minister vil fremme en Sag, som kommer fra det andet Thing, saa ser man, hvilken Fart der er derpaa, og saa gaar det, men naar Ministeren stiller sig mod Sagen, saa gaar det ikke. Her have vi det heldige Tilfælde, at Ministeren optræder som Mægler, og saa har jeg det Haab, det vil gaa.

Styr: Jeg vil sige til min ærede Kollega for 11te Kreds (Th. Nielsen), at han behøver virkelig ikke at belære mig om, at Kirken skal være de Betrængtes Talsmand. Han behøver heller ikke at belære mig om, at denne Lov ikke er kommen frem nærmest som en kirkelig Lov, men at det er en Lov, der gaar ud paa at hjælpe Arbejderne. Men jeg vil bede det ærede Medlem om, naar Tidenden kommer til at foreligge trykt, da at se efter, hvad jeg har sagt, saa vil han vistnok der faae at se, at jeg sagde, at efter min Stilling vilde det være naturligt, at jeg her udtalte mig om, hvorledes denne Sag maatte ses fra et kirkeligt Standpunkt. Søvrigt vil jeg blot tilføie dette, at naar jeg vil være med til at fremme denne Lov, uanset at vi have faaet den saa sent, saa er det for

mit Bedkommende hovedsagelig netop, fordi jeg mener, det er en Arbejderbestyrelseslov.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg skal for det Første gjøre opmærksom paa, at for Forbrugsforeningernes Bedkommende vil Forholdet blive ganske som nu, der vil aldeles ikke ske nogen Forandring i saa Henseende. Forsaavidt altsaa Forbrugsforeninger udleverer til Andre end sine egne Medlemmer, blive Reglerne om Handels- og Næringsdrift i Almindelighed anvendelige paa dem, og følgelig ogsaa det her omhandlede Forbud. Forsaavidt derimod Forbrugsforeninger kun udlevere til sine egne Medlemmer, komme Reglerne ikke til Anvendelse. Altsaa paa dette Punkt, forekommer det mig, vil der slet ikke foregaa nogen Forandring. Den Afgang, som Forbrugsforeninger, der kun udlevere Varer til sine egne Medlemmer, ville kunne have til at foretage dette uanset Helligdagslovens Bestemmelser om Butikslukningen, er ogsaa til Stede nu overfor Ordene i Loven af 7de April 1876, altsaa dette Punkt bliver, som det var i Forveien. — Hvad dernæst angaar den Betænelighed, der er reist med Hensyn til § 3, lige overfor Landbrugsvirksomhed, saasom Meierivirksomhed og deslige, skal jeg bemærke, at jeg, som jeg antydede, ikke kan tro, at der vil lægges Loven nogen Hindring i Veien, ved at en herimod rettet Ændring vedtages, saaledes at der f. Ex. til Ordene: „I Fabrikker eller paa saadanne Værksteder, hvor Arbeidet udføres paa fabrikmæssig Maade, tilføies: „Herunder ikke indbefattet Landbrugsvirksomhed“. I saa Fald forekommer det mig, at de Betæneligheder, der kunde reises, maatte falde bort. — Endelig skal jeg bemærke, at Loven jo heller ikke kommer til at ramme f. Ex. alle Bryggerier, thi et mindre Bryggeri kan ikke kaldes Fabrik og er heller ikke for Dieblisset underlagt Fabrikstilsyn. Netop fordi man har valgt de selv samme Ord som i Loven af 1873, vil jo formentlig det, om vedkommende Virksomhed er underlagt Fabrikstilsyn, blive afgjørende for, hvorvidt de her foresaaede Bestemmelser komme til Anvendelse. Dette Tilsyn er jo etableret med Hensyn til Børns og unge Menneffers Anvendelse til Fabrikarbejde. De Næringsvirksomheder, der ikke have været underlagte dette Fabrikstilsyn hidtil, ville efter min Mening heller ikke komme ind under Loven.

Svede: Med Hensyn til den høitærede Justitsministers Udtalelser om, at Forholdet lige overfor Forbrugsforeninger ikke bliver andet, end det nu er, skal jeg be-